

Innst. O. nr. 16

(2007-2008)

Innstilling til Odelstinget frå justiskomiteen

Ot.prp. nr. 6 (2007-2008)

Innstilling frå justiskomiteen om lov om endringar i straffeprosessloven og tvisteloven m.m.

Til Odelstinget

SAMANDRAG

Justisdepartementet legg fram forslag til endringar i straffeprosessloven og tvisteloven og einskilde andre lover. Forslaga i proposisjonen tek i hovudsak sikte på å rette opp språklege feil og galne eller ufullstendige tilvisingar til andre lover frå tvisteloven eller den andre vegen. I tillegg vert det gjort framlegg om å endre regelen i straffeprosessloven § 395 andre ledd første punktum om funksjonstida til leiaren av kommisjonen for gjenopptaking av straffesaker. Departementet føreslår at kommisjonsleiaren skal utnemnast for sju år om gongen utan høve til gjenoppnemning. Samtidig er det gjort framlegg om ein overgangsregel som vil gjere funksjonstida på sju år gjeldande for den noverande kommisjonsleiaren.

Forslaga som gjeld oppretting av språklege feil og galne tilvisningar og liknande, har det ikkje vore naudsynt å sende på høyring. Forslaget om å forlenge funksjonstida for leiaren for gjenopptakingskommisjonen for straffesaker, har vore på ordinær høyring.

Departementet legg til grunn at lovforslaget ikkje har økonomiske eller administrative konsekvensar. Men let ein vere å rette opp slike urette eller misvisande føresegner i tvisteloven, kan det føre til administrativ eller rettsleg uvisse som jamvel kan verke fordyrande. Forslaget om å forlenge funksjonstida til leiaren av kommisjonen for gjenopptaking av straffesaker vil truleg kunne medverke til å hindre ei negativ utvikling i kommisjonen sine restansar.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, leiaren Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, frå Framstegspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Morten Ørsal Johansen, frå Høgre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og frå Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, ser seg fornøyd med at Regjeringen i denne saken foreslår å rette opp språklige feil og gale eller ufullstendige henvisningar i tvisteloven m.m.

Komiteen viser til forslaget om å utvide funksjonstiden for lederen i kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker. Komiteen viser i denne forbindelse til at det har kommet inn langt flere saker til kommisjonen enn antatt i forarbeidene til ordningen. Slik regelverket er nå, vil det kunne oppstå en situasjon der en står foran en fullstendig utskiftning av alle kommisjonsmedlemene i løpet av kort tid. Dette vil være uheldig. Komiteen har merket seg at ingen av høringsinstansene har gått imot forslaget om å endre funksjonstiden for lederen av kommisjonen. Komiteen mener at utvidelse av åremålet til lederen fra 5 til 7 år vil sikre større kontinuitet i kommisjonens arbeid og kompetanse, og komiteen støtter derfor dette forslaget.

Komiteen er kjent med at det ikke er praksis ved åremål i staten å forlenge åremålet midt i perioden. Hensynet til å sikre kontinuitet i kommisjonen taler imidlertid sterkt for å la endringen også gjelde nåværende kommisjonsleder. Det må i denne sammenheng særlig tas hensyn til at kommisjonen er et nytt organ, og at en ved etableringen av ordningen vanskelig kunne ha full oversikt over arbeidets omfang og karakter. Komiteen legger til grunn at dette ikke skal danne presedens for liknende saker.

TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjere slikt

vedtak til lov

om endringar i straffeprosessloven og tvisteloven m.m.

I

I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister vert det gjort følgjande endringar:

§ 18–3 første ledd skal lyde:

(1) De virkninger som følger av annen lovgivning av at søksmål er reist, inntretr når prosesskrivet som reiser saken eller inndrar kravet, er sendt, slik at fristen er avbrutt etter domstoloven § 146. For krav som settes fram i rettsmøte, inntretr virkningen når kravet settes fram.

§ 20–11 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Tvangsfullbyrdelsesloven § 3-4 første ledd gjelder tilsvarende for hva som godtas som sikkerhet.

§ 22–11 første ledd skal lyde:

(1) Redaktøren av et trykt skrift kan nekte å gi tilgang til bevis om hvem som er forfatter til en artikkel eller melding i skriftet eller kilden for opplysninger i det. Det samme gjelder bevis om hvem som er kilden for andre opplysninger som er betrodd redaktøren til bruk i dennes *virksomhet*.

I § 32-2 skal uttrykket «unntatt § 19-13» lyde:

unntatt § 19-13 *første og annet ledd*.

§ 32–12 skal lyde:

Tvangsfullbyrdelsesloven § 3-4 gjelder tilsvarende i saker om midlertidig sikring.

§ 32–13 andre ledd skal lyde:

(2) Tvangsfullbyrdelsesloven § 3-5 *annet ledd* gjelder tilsvarende.

I § 37–3 nr. 5 vert det gjort følgjande endringar:

Endringa i domstoloven § 20 andre ledd andre punktum skal lyde:

For skjønn, ekspropriasjonssaker og saker etter tvisteloven § 4-5 første ledd kan domstoladministrasjonen oppnevne et varamedlem som skal følge forhandlingene og tre inn i retten om *lederen* får forfall.

Endringane i domstoloven § 53, overskrifta i kapittel 4, §§ 71, 86 a, 87, 91, 95, 97, 98, 99, 101 og 105 vert oppheva.

Endringa i domstoloven § 119 første ledd skal lyde:

Har en part krevd at alle eller de fleste dommerne ved en domstol skal vike sete som ugilde til å delta i behandlingen av en sak, kan den nærmest overordnede domstol, eller Høyesteretts ankeutvalg dersom saken står for lagmannsretten, etter søknad fra domstolens formann beslutte at saken skal overføres til en annen domstol av samme orden. Den overordnede domstolens avgjørelse kan ikke angripes.

I § 37–3 nr. 14 vert det gjort følgjande endring:

Endringa i skifteloven § 22 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i tvisteloven første, annen, fjerde, femte og sjette del, med unntak for kapittel 5, 6 og 16 III, samt § 9-6 får, for så vidt de passer, og ikke annet er bestemt, tilsvarende anvendelse på tvister for tingretten under offentlig skiftebehandling, dog således at det med hensyn til bevis og bevisførsel gjelder samme regler som under hovedforhandling i *sivile tvister*. For adgangen til å opptre som prosessfullmektig gjelder tvisteloven § 3-3 første til fjerde ledd. Ved behandling av tvister *ved allmennprosess* og ved anke gjelder tvisteloven § 3-3 første til tredje ledd.

§ 37–3 nr. 17 skal lyde:

17. I lov 27. mai 1932 nr. 2 om vekslar skal § 71 første ledd lyde:

Vekselforeldelsen avbrytes

ved at stevning er sendt til retten eller i tilfelle klage til forliksrådet, eller ved at vekselkravet under rettssak gjøres gjeldende til motregning, eller for øvrig inndras i saken (jf. tvisteloven § 15-1) eller

ved at vekselfordringen anmeldes i skyldnerens bo dersom dette behandles av offentlige myndigheter eller

ved at den mot hvem søksmål (motregningskrav) som foran omtalt er reist, gir en *leder* varsel om søksmålet (tvisteloven § 15-9). Den som har mottatt sådan innvarsling, kan avbryte foreldelsen ved likeledes å gi sin formann prosessvarsel.

§ 37–3 nr. 18 skal lyde:

18. I lov 27. mai 1932 nr. 3 om chekker skal § 53 første ledd lyde:

Sjekkforeldelse avbrytes

ved at stevning er sendt til retten eller i tilfelle klage til forliksrådet, eller ved at sjekkravet under rettssak gjøres gjeldende til motregning, eller for øvrig inndras i saken (jf. tvisteloven § 15-1) eller

ved at chekkfordringen anmeldes i skyldnerens bo dersom dette behandles av offentlige myndigheter eller

ved at den mot hvem søksmål (motregningskrav) som foran omtalt er reist, gir en *leder* varsel om søksmålet (tvisteloven § 15-9). Den som har mottatt sådan innvarsling, kan avbryte foreldelsen ved likeledes å gi sin formann prosessvarsel.

§ 37–3 nr. 21 skal lyde:

21. I lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner skal § 30 nr. 2 lyde:
2. *Arbeids- og velferdsetaten* kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov la innhente forklaringer gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28-3 tredje ledd og § 28-4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

§ 37–3 nr. 22 skal lyde:

22. I lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner skal § 39 nr. 2 lyde:
2. *Arbeids- og velferdsetaten* kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov la innhente forklaringer gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28-3 tredje ledd og § 28-4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

§ 37–3 nr. 25 vert oppheva.

Innleiinga til § 37–3 nr. 28 skal lyde:

28. I lov 29. mai 1953 nr. 1 om rett for handverkarar o.a. til å selja ting som ikkje vert henta skal § 4 første punktum lyde:

§ 37–3 nr. 31 skal lyde:

31. I lov 26. november 1954 nr. 3 om stønad ved krigsskade på person skal § 37 nr. 2 lyde:
2. Finner *Arbeids- og velferdsetaten* det påkrevd, kan bevis opptas i samsvar med tvisteloven.

§ 37–3 nr. 35 skal lyde:

35. I lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskade-trygd skal § 45 lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan, dersom det finner det nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov, innhente forklaring gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28-3 tredje ledd og § 28-4.

Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

I § 37–3 nr. 48 vert det gjort følgjande endringar:

Lov om toll § 8 nr. 3 bokstav b skal lyde:

- b. som vitneprov eller ved dokumenttilgang under rettergang.

Endringane i lov om toll § 39 første, fjerde og sjettede ledd skal vere i andre, femte og sjuande ledd.

I § 37–3 nr. 49 skal endringa i lov om anke til Trygderetten § 23 femte ledd andre punktum vere i § 23 fjerde ledd andre punktum.

I § 37–3 nr. 50 skal innleiinga til endringa i forvaltningsloven § 27 tredje ledd tredje og fjerde punktum lyde:

§ 27 tredje ledd tredje og *nytt* fjerde punktum skal lyde:

I § 37–3 nr. 70 skal innleiinga til endringa i foreldelsesloven § 15 nr. 3 første og andre punktum lyde:

§ 15 nr. 3 første og *nytt* annet punktum skal lyde:

I § 37–3 nr. 77 skal endringa i barneloven § 29b andre ledd lyde:

For å vareta offentlege interesser har *Arbeids- og velferdsetaten* rett til å møte i ei slektskapssak og til å anke eller krevje gjenopning av saka. Retten skal gje melding til *Arbeids- og velferdsetaten* om saka og om nokon av partane ikkje møter.

I § 37–3 nr. 78 vert det gjort følgjande endringar:

Endringa i straffeprosessloven § 230 tredje ledd fjerde punktum skal vere i § 230 tredje ledd *tredje* punktum.

Endringa i § 277 andre ledd vert oppheva.

Endringa i straffeprosessloven § 281 første ledd nr. 2 skal lyde:

- 2) er uteblitt uten at det er opplyst eller sannsynliggjort at han har gyldig fravær eller

Endringa i straffeprosessloven § 288 andre ledd nr. 2 siste punktum skal lyde:

Kjennelsen trenger ikke grunner og kan ikke ankes.

I § 37–3 nr. 82 vert det gjort følgjande endringar:

§ 76 tredje ledd skal lyde:

Dersom krav etter første og annet ledd bringes inn for retten, treffer den sin avgjørelse ved *dom*.

§ 152 skal lyde:

Kjennelser som avgjør tvist om utlevering eller dekning av midler som er under tingrettens behandling, og *dommer* som nevnt i §76 tredje ledd, er gjenstand for anke etter reglene om *anke over kjennelser*. Etter at partene har fått anledning til å uttale seg, kan retten bestemme at anke over kjennelse i tvist om anmeldte fordringer skal behandles etter reglene om *anke over kjennelser*.

Overfor kjennelser som åpner konkurs, kan *gjenåpning* kreves etter reglene for dommer i *tvisteloven kapittel 31*.

I § 37-3 nr 94 vert det gjort følgjande endringar:

Endringane i sosialtjenesteloven §§ 9-8, 9-9, 9-10 og 9-10 a vert oppheva.

I § 37–3 nr. 97 vert det gjort følgjande endringar:

Endringa «I følgjende bestemmelse fjernes uttrykket «eller midlertidig sikring»» skal lyde:

§§ 1-3 første ledd, 1-6 tredje ledd, 2–1 annet ledd, 2–2 tredje ledd, 2–3 første ledd, 2–5 tredje ledd, 3–7 i nåværende tredje ledd og nåværende § 16–2 første ledd.

Endringa «I følgjende bestemmelse fjernes uttrykket «og midlertidig sikring»» skal lyde:

§§ 1–5 første til tredje ledd, 1–6 første ledd første og annet punktum, 1–7 første og annet punktum, 2–8 første ledd, 3–6 første ledd og nåværende 16–2 første ledd.

I endringa av § 1–9 bokstav b til d vert bokstavnummereringa b), c) og d) endra til (b), (c) og (d).

I § 4–1 nytt tredje og fjerde ledd vert leddnummereringa (3) og (4) teke bort.

§ 37-3 nr. 99 vert oppheva.

I § 37–3 nr. 110 vert det gjort følgjande endring:

Endringa i tomtfesteloven § 43 annet ledd annet punktum vert oppheva.

I § 37–3 nr. 111 vert uttrykket «Trygdens organer» i lov om folketrygd § 21–4 femte ledd erstatta med «Arbeids- og velferdsetaten».

I § 37-3 nr. 119 vert det gjort følgjande endring:

Innleiinga til endringa i § 12-5 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

§ 12-5 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

§ 37–3 nr. 127 vert oppheva.

I § 37–3 nr. 148 skal endringa i skattebetalingsloven 19–3 nr. 11 lyde:

I §19-3 nr. 11 skal endringen av lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) §11-1 nr. 4 fjerde punktum lyde:

Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16-12 til 16-14.

II

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene skal § 48 første ledd første punktum lyde:

Beslutter en ret etter § 47 at anmode en utenlandsk myndighet om bevisoptagelse, utfærdiges anmodningen av retten selv, men hvis den har flere medlemmer, av rettens *leder*.

III

I lov 28. april 1978 nr. 18 om behandling av forbrukertvister skal § 1 femte ledd lyde:

Tvisteloven § 1-3 får tilsvarende anvendelse.

IV

I lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. (jordskifteloven) skal § 89 a sjuande og nytt åttande ledd lyde:

Til alle saker som blir handsama etter paragrafen her, skal rettshavarar med eigedoms- eller bruksrett som saka kan tenkjast å få verknad for, bli stemna og innkalla av retten på den måten som er fastsett i lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger §§ 1-7 og 1-8.

Kjende rettshavarar med eigedoms- eller bruksrett som saka kan tenkjast å få verknad for, skal bli stemna og innkalla av retten også på den måten som er fastsett om forkynningar for dei alminnelege domstolane i domstoloven kapittel 9.

V

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker vert det gjort følgjande endringar:

§ 219 første ledd skal lyde:

Ved iverksetting av heftelse *gjelder tvisteloven §§ 33–5 til 33–8* og denne lovs § 213 første ledd annet punktum tilsvarende.

§ 395 andre ledd første punktum skal lyde:

Kommisjonens leder utnevnes av Kongen i statsråd for en periode på 7 år uten adgang til gjenutnevning.

VI

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr skal § 4 første ledd lyde:

Gebyrplikten for tvistemål, skjønn, tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring inntreer når saken er ført inn i sakslisten og for overprøving ved høyere instans innføring i dennes saksliste.

VII

I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse skal § 6-4 første ledd andre punktum lyde:

Første punktum gjelder ikke avgjørelser truffet under behandling *ved allmennprosess*.

VIII

I lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner vert det gjort følgjande endringar:

§ 26 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom det innen fristen etter tvangsfullbyrdesloven § 11-7 første ledd reises innvendinger mot tvangssalget som ikke er klart grunnløse, skal begjæringen om tvangssalg ikke tas til følge uten behandling *ved allmennprosess*.

§ 27 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Dersom det innen fristen etter tvangsfullbyrdesloven § 13-6 reises innvendinger mot fravikelsen som ikke er klart grunnløse, skal begjæringen om fravikelse ikke tas til følge uten behandling *ved allmennprosess*.

IX

I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag vert det gjort følgjande endringar:

§ 5–9 andre ledd skal lyde:

(2) Oppfører brukaren seg slik at det er fare for øydelegging eller vesentleg forringing av eigedommen, eller slik at det er til alvorleg plage eller sjenanse for andre brukarar i eigedommen, kan laget krevje fråviking frå bustaden etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 13. Kravsmål om fråviking skal setjast fram for tingretten. Dersom det innan fristen etter tvangs-

fullbyrdesloven § 13-6 blir reist innvendingar mot fråvikinga som ikkje er klart grunnløse, skal kravsmålet om fråviking ikkje takast til følge utan behandling *ved allmennprosess*.

§ 5–23 første ledd skal lyde:

(1) Oppfører andelseigaren seg slik at det er fare for øydelegging eller vesentleg forringing av eigedommen, eller slik at det er til alvorleg plage eller sjenanse for andre brukarar i eigedommen, kan laget krevje fråviking frå bustaden etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 13. Kravsmål om fråviking kan setjast fram tidlegast samtidig med at det blir gitt pålegg etter § 5-22 om sal. Kravsmålet skal setjast fram for tingretten. Dersom det innan fristen etter tvangsfullbyrdesloven § 13-6 blir reist innvendingar mot fråvikinga som ikkje er klart grunnløse, skal kravsmålet om fråviking ikkje takast til følge utan behandling *ved allmennprosess*.

X

I lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift skal § 6 tredje ledd femte punktum lyde:

Søksmål om å sette til side en voldgiftsdom etter kapittel 9 behandles etter de alminnelige reglene i *tvisteloven*.

XI

I lov 17. juni 2005 nr. 89 om endringar i lov. 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring og andre lover skal i del III § 7–20 sjuande ledd første punktum i endringa av lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring lyde:

Ved utlegg i adkomstdokumenter til leierett *eller borett* til husrom underretter namsmannen vedkommende utleier eller selskap, jf. patentloven § 5–8.

XII

I lov 29. juni 2007 nr. 80 om endringar i lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter m.m. (gjennomføring av Den europeiske patentkonvensjonen) skal i del I ny § 52 d første ledd første punktum i lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter lyde:

Begjæring om administrativ overprøving kan bare *begrunnes* med at patentet er meddelt i strid med vilkårene i §§ 1 til 2, men likevel ikke med at patentet er meddelt til en annen enn den som er berettiget til oppfinnelsen, jf. § 1 første ledd.

XIII

Del I, XI og XII trer i kraft straks. Ellers trer lova her i kraft 1. januar 2008.

Endringa i straffeprosessloven § 395 andre ledd første punktum i del V vert også gitt verknad for funksjonstida til den som er leiar av kommisjonen for gjenopptaking av straffesaker når lova her trer i kraft.

Oslo, i justiskomiteen, den 27. november 2007

Anne Marit Bjørnflaten

leiar og ordførar

